

Referanser: KM 09/21, MKR 06/22

Arkivsak: 20/03684-20

Den norske kirkes globale oppdrag – handlingsplan 2022-24

Sammendrag

Kirkemøtets vedtak i saken «Den norske kirkes globale oppdrag» (KM-sak 09/21) skal følges opp i en handlingsplan for årene 2022–24. Handlingsplanen behandles av Mellomkirkelig råd 27. januar, før den vedtas endelig av Kirkerådet 10.-11. februar. Det rapporteres på handlingsplanen etter tre år.

Saksorienteringen gjengir Kirkemøtets vedtak og foreslår tiltak i handlingsplanen knyttet til de ulike vedtakspunktene. Vedtakets punkt 3 identifiserte en rekke globale utfordringer fram mot 2030. Disse vil være tverrgående forutsetninger og perspektiver i handlingsplanen, og de har derfor ikke egne tiltak. Utfordringene listes til slutt i handlingsplanen. De årlige planene for avdeling for kirkefag og økumenikk konkretiserer punktene i handlingsplanen ytterligere med ansvarlig seksjon, samarbeidspartnere og frister for gjennomføring. Her vil det også framgå hvordan de globale utfordringer tas hensyn til i ulike tiltak.

Handlingsplanen er disponert slik:

I Lokalmenigheten	vedtakspunkt 1
II Internasjonalt økumenisk samarbeid	vedtakspunkt 2
III Samhandling, kompetanse og kommunikasjon	vedtakspunkt 4
IV Tverrgående prioriteringer	vedtakspunkt 3

I forslaget til vedtak er ikke selve kirkemøtevedtaket gjentatt, kun punktene i handlingsplanen. Vedtaket inkluderes i den endelige utformingen av handlingsplanen, slik at sammenhengen mellom vedtakets målformuleringer og tiltakene blir tydelig og etterprøvbart i rapporteringen.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar «Den norske kirkes globale oppdrag: Handlingsplan 2022–24» og imøteser rapportering på planen etter tre år.

-Den norske kirkes globale oppdrag: Handlingsplan 2022-24

I. Lokalmenigheten

Jf. KM-vedtaket pkt. 1 «Lokal menighet i en verdensvid kirke»

1.
  - a) Utvikle egne ressurser for sammenhengen mellom dåp, sendelse og etterfølgelse.
  - b) Vektlegge sammenhengen mellom dåp og sendelse i Samarbeid menighet og misjons (SMM) arbeid overfor menighetene.
2.
  - a) Inkludere globale perspektivene i materiellutvikling, kompetanseutvikling og kommunikasjon knyttet til dåps- og trosopplæringen, ved å øke bruken av ressurser fra søsterkirker og økumeniske organisasjoner.
  - b) Gjøre trosopplæringsmateriell, utviklet av SMM-organisasjonene, Bibelselskapet, Kirkens Nødhjelp, Changemaker og KFUK-KFUM Norge, lett tilgjengelig i Ressursbanken.
3.
  - a) Gjøre gudstjenesteressurser fra det verdensvide kirkefellesskapet lett tilgjengelig i Ressursbanken.
  - b) Tilby menighetene gudstjenesteressurser til økumeniske og internasjonale merkedager knyttet til et årshjul.
  - c) Legge til rette for at menigheter kan feire digitale gudstjenester, eller deler av gudstjenesten, sammen med søsterkirker i samarbeid med SMM-organisasjonene og Det lutherske verdensforbund.
4.
  - a) Legge til rette for arbeid med urfolks trostradisjoner og åndelighet, gjennom f.eks ulike digitale plattformer.
  - b) Gjøre menighetene oppmerksomme på muligheten for å velge SMM-misjonsavtaler som omfatter arbeid med urfolk.
  - c) Samarbeide med Samisk kirkeråd for videre forskning og videreutvikling av arbeid knyttet til urfolk og forsoning.
5.
  - a) Stimulere menighetene til misjonsavtaler gjennom å dele gode eksempler om lokalt misjonsengasjement på Kirkerådets digitale flater, og i inspirasjons-samlinger og fagsamlinger.
  - b) Gjennom strategiske samlinger og direktekommunikasjon oppmuntre menighetene til å støtte «kirkebyggende» misjonsavtaler i i søsterkirkene.
6.
  - a) Synliggjøre Kirkens Nødhjelps arbeid i satsningen på diakoni, og samarbeide med Kirkens Nødhjelp for å løfte fram kirkens internasjonale diakoni gjennom ressursmateriell, webinarer, fagsamlinger og andre kompetansehevingstiltak for kirkelige ansatte, folkevalgte og frivillige.
  - b) Promotere fastetiden og Kirkens Nødhjelps fasteaksjon som hele menighetens tid og aksjon for internasjonal diakoni og bredt solidarisk samarbeid.
  - c) Oppfordre menighetene til å gi juleoffer til Kirkens Nødhjelp og oppfordre til deltakelse i humanitære innsamlingsaksjoner i regi av Kirkens Nødhjelp.

- d) Ivareta den nasjonale samarbeidsavtalen mellom Kirkens Nødhjelp og Mellomkirkelig råd.
- 7.
- a) Sørge for tilgjengelige og oppdaterte oversikter over nasjonale søsterkirkeavtaler og avtaler på bispedømmenivå for bedre koordinering og samarbeid.
  - b) Utarbeide en veiledning for menigheter og bispedømmer om søsterkirkesamarbeid.
- 8.
- a) Stimulere menighetene til å styrke det lokale økumeniske arbeidet i samarbeid med Norges Kristne Råd gjennom å promotere økumeniske bønneuker og fellestiltak knyttet til merkedager.
  - b) Ivareta samarbeidet med dialogsentrene i bispedømmene og de særlige avtalene med Areopagos og Kirkelig dialogssenter i Oslo.

II Internasjonalt økumenisk samarbeid

Jf. KM-vedtak pkt. 2 «Et støttende og forpliktende fellesskap»

- 1.
- a) Utarbeide en oversikt over vennskapsmenigheter og misjonsavtaler med medlemskirker i Det lutherske verdensforbund med tanke på samordning, synliggjøring og erfaringsdeling for å styrke fellesskapet i LVF (jf. pkt. 8 b).
  - b) Fornye samarbeidsavtalene og utarbeide kortfattede handlingsplaner med vennskapskirkene i Sør-Afrika (ELCSA), Brasil (IECLB) og Det hellige land (ELCJHL).
  - c) Lage oversikt over organisasjoner som samarbeider med medlemskirker i LVF og oppfordre menighetene til å prioritere offer til disse.
- 2.
- a) Delta i styrende organer, kommisjoner og arbeidsgrupper i Kirkenes verdensråd og bidra med innsikt og erfaringer fra Den norske kirke, samt bringe globale impulser og utfordringer tilbake til kirkene i Norge.
- 3.
- a) Prioritere Konferansen av europeiske kirker i europeisk økumenisk samarbeid, med et særlig søkelys på kirkens rolle i det offentlige rom.
  - b) Med utgangspunkt i Nådens fellesskap søke nærmere samarbeid med Metodistkirken i Norge og Norden (United Methodist Church) for samarbeid i Konferansen av europeiske kirke og Community of Protestant Churches in Europe.
  - c) Ivareta deltakelsen i Porvoo-samarbeidet og medlemskapet i Communion of Protestant Churches in Europe.
- 4.
- a) Vektlegge bedre ressursutnyttelse, omstilling og fornyelse av arbeidsformer og organisering i det økumeniske samarbeidet, som setter organisasjonene i stand til å møte utfordringene i årene framover gjennom deltakelse i LVF, KV og KEKs styrende organer og nordisk koordinering. Dette skjer i samarbeid med NKR og KN.
  - b) Tilby erfaring og kompetanse fra Den norske kirkes arbeid med fornyelse og organisasjonsutvikling gjennom aktiv norsk deltagelse i styrende organer og i ulike arbeidsgrupper.
  - c) Følge opp Kirkemøtets vedtak om å øke de økonomiske bidragene til økumeniske organisasjoner i forbindelse med årlig behandling av budsjett.
  - d) Være en aktiv og konstruktiv medlemskirke i forbindelse med generalforsamlingene (KV 2022, LVF og KEK 2023) og bruke generalforsamlingene til å stimulere økumenisk engasjement i Den norske kirke og håndtere de utfordringer og forventninger vi møtes med.

- e) Forberede, delta og følge opp Den norske kirkes deltakelse under KV, LVF og KEKs generalforsamling, og bruke generalforsamlingene til å stimulere økumenisk engasjement i Den norske kirke.
- f) Informere utdanningsinstitusjonene, fagforeninger og andre med ansvar for fagutvikling om studietilbud ved de økumeniske institusjonene i Bossey (KV) og Strasbourg (LVF). Formidle mulighet til å delta på digitale webinarer og konferanser i de økumeniske organisasjonene og hos søsterkirker til kirkens ansatte.

III **Samhandling, kompetanse og kommunikasjon**

Jf. KM-vedtak pkt. 4 «Samhandling og synlighet»

1.
  - a) Utarbeide en handlingsplan for kirkens samarbeid med Bibelselskapet, Kirkens Nødhjelp, SMM-organisasjonene, barne- og ungdomsorganisasjoner og andre norske organisasjoner som samarbeider med økumeniske organisasjoner og søsterkirker.
  - b) Revidere grunnlagsdokument og strategidokument i SMM-rådet.
  - c) Arbeide for at SMM-organisasjonene knytter seg nærmere til de økumeniske organisasjonene bl.a. ved å invitere dem med på møter og besøk til Genève, samt oppmuntre NORME til å melde seg inn i KV's kommisjon for misjon og evangelisering.
2.
  - a) Tilrettelegge for at Kirkerådets ungdomsutvalg gjennomfører studiereise til Genève.
  - b) Styrke samarbeidet mellom ungdomsutvalget og Ecumenical Youth Council in Europe.
  - c) Bidra til ungdomsdeltakelse på Youth Forum under KV's generalforsamling.
  - d) Sikre at det blir en ungdomsdelegat til LVF's generalforsamling.
3.
  - a) Utgi og lansere «Økumenisk diakoni»-dokumentet fra Kirkenes verdensråd.
  - b) Gjennomføre webinarer og e-læringskurs med globale og økumeniske tema.
  - c) Formidle ressurser og impulser fra de økumeniske generalforsamlingene til menighetene gjennom nyhetsbrev, Ressursbanken og andre digitale flater.
  - d) Gjennomføre kompetansehevingstiltak i samarbeid med utdanningsinstitusjoner og organisasjoner (jf. pkt. 2e).
4.
  - a) Synliggjøre kirkens økumeniske og internasjonale engasjement regelmessig i Den norske kirkes nyhetsbrev.
  - b) Tilby oppdaterte ressurser om Den norske kirkes globale engasjement og samarbeidsrelasjoner i Ressursbanken.
  - c) Dele «gode historier» fra søsterkirker på kirkens digitale flater og synliggjøre arbeidet til organisasjonene Den norske kirke samarbeider med i sitt internasjonale arbeid.

IV **Tverrgående prioriteringer**

Jf. KM-vedtak pkt. 4 «Globale utfordringer»

Handlingsplanen skal fremme følgende prioriteringer gjennom tiltakene som omtales i de foregående tiltakspunktene.

- Formidle evangeliet om frelsen i Jesus Kristus gjennom ord og handling.
- Fremme kirkens enhet gjennom teologiske læresamtaler.

- Formidle Guds kjærlighet til skaperverket, ved å bringe håp og arbeide for forsoning og fred.
- Utføre kirkens diakonale oppdrag gjennom nestekjærlighet og solidaritet, bidra til å endre samfunnsmessige strukturer som fratår mennesker verd og rettigheter, og ved å tale imot makt når makten fører til urett.
- Videreutvikle en misjonsforståelse basert på de marginalisertes perspektiv, hvor mennesker med ulik tilhørighet til kirkelige fellesskap, ulike livsvilkår, alder, etnisitet, kultur, identitet og funksjonsevne er subjekter og ressurser i kirkens misjon.
- Delta aktivt i samarbeidet mellom lutherske og ortodokse kirker i Barentsregionen (Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen).
- Styrke urfolkssamarbeidet i Norden og i Kirkenes verdensråd.
- Fremme bærekraftsmålene, med særlig vekt på klima- og naturkrise, økende fattigdom og ulikhet, i tråd med prioriteringene i Det lutherske verdensforbund og Kirkenes verdensråd.
- Samarbeide for menneskerettigheter, med særlig vekt på trosfrihet, sivile rettigheter, migranter, likestilling, urfolk og minoriteter. En særlig prioritering er arbeidet for å støtte trossøsken som diskrimineres og forfølges for sin tros skyld.
- Skape trygge og åpne samfunn ved å styrke demokratiet og sivilsamfunns handlingsrom og å motarbeide polarisering, rasisme, antisemittisme og fremmedfrykt.
- Bidra i arbeidet mot atomvåpen og for rettferdig fred i områder med krig og konflikt.
- Delta i bilaterale og multilaterale dialoger med andre religioner og arbeide med religionsteologi.

Saksorientering

Bakgrunn

Denne saken foreslår hvorledes Kirkerådet og Mellomkirkelig råd skal følge opp vedtaket i kirkemøtesaken «Kirkens globale oppdrag» (KM 09/21). Handlingsplanen foreslås å gjelde for 2022–2024. Det rapporteres på planen til rådene etter treårsperioden.

Dette fagfeltet kjennetegnes av et utstrakt samarbeid med andre aktører, lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Handlingsplanen omtaler derfor en del organisasjoner som Den norske kirke har et forpliktende samarbeid med, og som vil bidra til å oppfylle handlingsplanen. Men handlingsplanen gjelder for Kirkerådet og Mellomkirkelig råds ansvarsområde og handlingsrom.

Det internasjonale samarbeidet påvirkes av globale hendelser. I tiden 2022–24 vil både Kirkenes verdensråd, Det lutherske verdensforbund og Konferansen av europeiske kirker gjennomføre generalforsamlinger som alle setter dagsorden for internasjonalt økumenisk samarbeid i årene framover. Handlingsplanen er formulert slik at det er mulig å fange opp impulser fra disse møtene i de mer konkrete årsplanene.

Kirkemøtets vedtak er ganske konkret, så på enkelte punkter vil ordlyden i handlingsplanen ligge tett opptil vedtakets ordlyd. De kursiverte avsnittene er

Kirkemøtets vedtak. De er ikke tatt med i forslaget til vedtak. I det følgende refereres KM-vedtaket og det foreslås tiltak i handlingsplanen til hvert vedtakspunkt.

I. Lokalmenigheten

Jf. KM-vedtaket pkt. 1 «Lokal menighet i en verdensvid kirke»

Den verdensvide kirken er til stede i den lokale menigheten ved Guds nærvær, og ved at de troende kommer fra ulike deler av verden. Kristne migranter styrker det kristne nærværet i dagens Norge, og sammen med dem og alle kirker og kristne i Norge, utfører Den norske kirken sitt misjonsoppdrag både lokalt, nasjonalt og globalt.

Kirkemøtet ber lokalmenighetene synliggjøre og styrke kirkens globale oppdrag ved å:

1. *Løfte fram at den dømte tilhører en lokal menighet og samtidig et verdensvidt fellesskap, hvor Jesus Kristus knytter oss sammen med alle kristne. Alle dømte er sendt for å forkynne evangeliet i ord og handling og har medansvar for kirkens oppdrag i verden.*
  - a) Tilby menighetene ressurser og kompetanseutvikling knyttet til døm og sammenhengen mellom døm, sendelse og etterfølgelse tydeliggjøres.
  - b) Vektlegge sammenhengen mellom døm og sendelse i Samarbeid menighet og misjons (SMM) arbeid overfor menighetene.
2. *Forsterke de globale perspektivene i døm- og trosopplæringen ved å øke bruken av ressurser fra søsterkirker og økumeniske organisasjoner, samt å styrke samarbeidet med de organisasjonene kirken har et formelt samarbeid med i sitt internasjonale arbeid: misjonsorganisasjoner i Samarbeid menighet og misjon (Areopagos, Den norske Israelmisjon, Det Norske Misjonsselskap, HimalPartner, Misjonsalliansen, Normisjon og Stefanusalliansen), Bibelselskapet, Kirkens Nødhjelp, Changemaker og KFUK-KFUM Norge.*
  - a) Inkludere de globale perspektivene i materiellutvikling, kompetanseutvikling og kommunikasjon knyttet til døm- og trosopplæringen, ved å øke bruken av ressurser fra søsterkirker og økumeniske organisasjoner (f.eks. LVFs arbeid med døm.)
  - b) Gjøre trosopplæringsmateriell utviklet av SMM-organisasjonene, Bibelselskapet, Kirkens Nødhjelp, Changemaker og KFUK-KFUM Norge, lett tilgjengelig i Ressursbanken.
3. *Feire gudstjenester hvor liturgier, bønner, salmer, kunst og kultur knytter menigheten sammen med det verdensvide gudstjenestefellesskapet. Utforske muligheter for digitalt gudstjenestefellesskap med søsterkirker.*
  - a) Gjøre liturgier, bønner, salmer, kunst og kulturuttrykk fra det verdensvide kirkefellesskapet som kan brukes i gudstjenesten, lett tilgjengelig i Ressursbanken
  - b) Tilby menighetene gudstjenesteressurser til økumeniske og internasjonale merkedager knyttet til et årshjul.
  - c) Legge til rette for at menigheter kan feire digitale gudstjenester, eller deler av gudstjenesten, sammen med søsterkirker i samarbeid med SMM-organisasjonene og Det lutherske verdensforbund. (F.eks. LVFs deling av adventssalmer)

4. *La menigheten berikes av urfolk og ulike minoriteters trostradisjoner og åndelighet og bruke Samisk kirkeråd som en ressurs i dette.*
  - a) Legge til rette for arbeid med urfolks trostradisjoner og åndelighet, gjennom f.eks ulike digitale plattformer.
  - b) Gjøre menighetene oppmerksomme på muligheten for å velge SMM-misjonsavtaler som omfatter arbeid med urfolk.
  - c) Samarbeide med Samisk kirkeråd for videre forskning og videreutvikling av arbeid knyttet til urfolk og forsoning.

5. *Ha minst en misjonsavtale med misjonsorganisasjonene innenfor Samarbeid menighet og misjon. Stimulere givertjeneste og øke ofringer, særlig til kirkebyggende arbeid i søsterkirkene.*
  - a) Administrere SMM-rådet og et faglig nettverk for ansatte på bispedømme-kontorene og i misjonsorganisasjonene.
  - b) Stimulere menighetene til misjonsavtaler gjennom å dele gode eksempler om lokalt misjonsengasjement på Kirkerådets digitale flater og i inspirasjonssamlinger og fagsamlinger
  - c) Oppmuntre menighetene til å velge «kirkebyggende» misjonsavtaler i tillegg til diakonale. Avklare hva som menes med «kirkebyggende» arbeid.

6. *Ivareta oppdragsgiverrollen overfor Kirkens Nødhjelp ved å gjennomføre Fasteaksjonen, gi juleoffer og delta i humanitære katastrofeinnsamlinger.*
  - a) Synliggjøre Kirkens Nødhjelps arbeid i satsningen på diakoni og samarbeide med Kirkens Nødhjelps for å løfte fram kirkens internasjonale diakoni gjennom ressursmaterieell, webinarer, fagsamlinger og andre kompetansehevingstiltak for kirkelige ansatte, folkevalgte og frivillige.
  - b) Promotere fastetiden og Kirkens Nødhjelps fasteaksjon som hele menighetens tid og aksjon for internasjonal diakoni og bredt solidarisk samarbeid.
  - c) Oppfordre menighetene til å gi juleoffer til Kirkens Nødhjelps.
  - d) Formidle og oppfordre til deltakelse i humanitære innsamlingsaksjoner i regi av KN.
  - e) Ivareta den nasjonale samarbeidsavtalen mellom Kirkens Nødhjelp og Mellomkirkelig råd.

7. *Styrke eksisterende og etablere nye internasjonale samarbeidsrelasjoner og vennskapsmenigheter, og se dem i sammenheng med bispedømmets og det nasjonale kirkesamarbeidet.*
  - a) Sørgje for tilgjengelige og oppdaterte oversikter over nasjonale søsterkirkeavtaler og avtaler på bispedømmenivå for bedre koordinering og samarbeid.
  - b) Utarbeide en veiledning for menigheter og bispedømmer om søsterkirkesamarbeid.

8. *Stimulere til lokaløkumenisk samarbeid og religionsdialog slik at dette både styrker og menighetens engasjement i lokalsamfunnet, men også blir en ressurs i dens internasjonale engasjement. Ta i bruk «Handlingsplan for kristne migranter» og andre ressurser fra Kirkerådet og Mellomkirkelig råd.*

- a) Stimulere menighetene til å styrke det lokal økumeniske arbeidet i samarbeid med Norges Kristne Råd gjennom å promotere økumeniske bønneuker og fellestiltak knyttet til merkedager.
- b) Ivareta samarbeidet med dialogsentrene i bispedømmene og de særlige avtalene med Areopagos og Kirkelig dialogsentre i Oslo.
- c) Følge opp «Handlingsplan for kristne migranter» og samarbeidsavtalen med KIA og NMS.

II. Internasjonalt økumenisk samarbeid

Jf. KM-vedtak pkt. 2 «Et støttende og forpliktende fellesskap»

Kirkemøtet ser forpliktelsen til økumenisk og internasjonalt samarbeid som avgjørende viktig i årene framover, for at kirkene skal kunne bidra til å løse menneskehetens felles utfordringer og bringe framtidshåp, forsoning og enhet. Den norske kirke skal videreutvikle sitt sterke, økumeniske engasjement gjennom medlemskapet i de økumeniske organisasjonene og prioritere Det lutherske verdensforbund, Kirkenes verdensråd og Konferansen av europeiske kirker.

1. *Den norske kirke er nært forbundet («communion») med medlemskirkene i Det lutherske verdensforbund. Den norske kirke vil bidra til å styrke det lutherske fellesskapet ved å prioritere søsterkirkesamarbeid med LVF-kirkene, både i Norden, Europa og globalt. Samarbeidet skal skje mellom lokalmenigheter, på bispedømmenivå og gjennom nasjonale samarbeidsavtaler, og omhandle forbønn, utveksling av troserfaringer, kultur, økonomisk støtte til kirkebygging og diakoni, samt felles kompetansebygging og utveksling av medarbeidere. Organisasjoner som samarbeider med medlemskirker i Det lutherske verdensforbund, skal gis prioritet ved kirkeofringer og innsamlinger. Dette gjelder Kirkens Nødhjelp og enkelte av misjonsorganisasjonene.*
  - a) Være et kompetansesenter for vennskapsmenigheter og utarbeide en oversikt over vennskapsmenigheter og misjonsavtaler med medlemskirker i Det lutherske verdensforbund med tanke på samordning, synliggjøring og erfaringsdeling for å styrke fellesskapet i LVF (jf. pkt. 8 b).
  - b) Fornye samarbeidsavtalene og utarbeide kortfattede handlingsplaner med vennskapskirkene i Sør-Afrika (ELCSA), Brasil (IECLB) og Det hellige land (ELCJHL).
  - c) Oppfordre menighetene til å prioritere offer til organisasjoner som samarbeider med medlemskirker i LVF.
2. *Kirkenes verdensråd er hovedaktøren i globalt økumenisk samarbeid. Den norske kirke vil bidra til dette globale kristne fellesskapets vitnesbyrd om frelsen i Kristus og synliggjøring av Kirkens enhet ved aktiv deltakelse og økonomisk støtte til arbeidet med misjon og økumeniske og interreligiøse dialoger og være en medvandrer for rettferdighet og fred.*
  - b) Delta i styrende organer, kommisjoner og arbeidsgrupper i Kirkenes verdensråd og bidra med innsikt og erfaringer fra Den norske kirke, samt bringe globale impulser og utfordringer tilbake til kirkene i Norge.
3. *Konferansen av europeiske kirker knytter Den norske kirke til europeisk kirkeliv. Europa gjennomgår omfattende religiøse, kulturelle, sosiale og politiske endringer, noe som også avspeiles i norsk samfunnsutvikling.*

Nærheten til trossøsken i Europa og kjennskap til hvordan andre europeiske kirker nå omformes og fornyes, er nødvendig for Den norske kirkes videreutvikling som folkekirke i et stadig mer sekulært og interreligiøst samfunn.

Konferansen av europeiske kirker vil være den viktigste arenaen for europeisk kirkesamarbeid, men Den norske kirke vil også videreføre Porvoo-samarbeidet og medlemskapet i det protestantiske kirkefellesskapet (Communion of Protestant Churches in Europe).

- a) Prioritere Konferansen av europeiske kirker i europeisk økumenisk samarbeid, med et særlig søkelys på kirkens rolle i det offentlige rom.
- b) Med utgangspunkt i Nådens fellesskap søke nærmere samarbeid med Metodistkirken i Norge og Norden (United Methodist Church) for samarbeid i Konferansen av europeiske kirke og Community of Protestant Churches in Europe.
- c) Ivareta deltakelsen i Porvoo-samarbeidet og medlemskapet i Communion of Protestant Churches in Europe.

4. *Den norske kirke skal støtte Det lutherske verdensforbund, Kirkenes verdensråd og Konferansen av europeiske kirker ved å:*

På dette punktet er Kirkemøtets vedtak (pkt. 2d) så konkret at punktene i handlingsplanen i stor grad samsvarer med vedtakspunktene med enkelte presiserende tillegg.

- g) Bidra til bedre ressursutnyttelse, omstilling og fornyelse av arbeidsformer og organisering i det økumeniske samarbeidet, som setter organisasjonene i stand til å møte utfordringene i årene framover gjennom deltakelse i LVF, KV og KEKs styrende organer og nordisk koordinering. Dette skjer i samarbeid med NKR og KN.
- h) Tilby erfaring og kompetanse fra Den norske kirkes arbeid med fornyelse og organisasjonsutvikling gjennom aktiv norsk deltagelse i styrende organer og i ulike arbeidsgrupper.
- i) Øke de økonomiske bidragene fra Den norske kirke til økumeniske organisasjoner i en tid hvor mange medlemskirker ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser i en post-korona-situasjon.
- j) Være en aktiv og konstruktiv medlemskirke i forbindelse med generalforsamlingene (KV 2022, LVF og KEK 2023) og bruke generalforsamlingene til å stimulere økumenisk engasjement i Den norske kirke og håndtere de utfordringer og forventninger vi møtes med. Forberede, delta og følge opp Den norske kirkes deltakelse under KV, LVF og KEKs generalforsamlinger. Det lages egne arbeidsplaner for hver av generalforsamlingene.
- k) bidra til gjensidig kompetansebygging ved å la ansatte i Den norske kirke benytte utdanningstilbud ved de økumeniske organisasjonenes læresteder og øke utveksling, hospitering og faglig samarbeid mellom Den norske kirke og søsterkirkene.
Det er et mål at flere fra Den norske kirke gis anledning til å delta i internasjonalt økumenisk arbeid, både for å styrke de internasjonale organisasjonene, men også for å tilføre nødvendig kompetanse til Den norske kirkes egen virksomhet

Informere utdanningsinstitusjonene, fagforeninger og andre med ansvar for fagutvikling om studietilbud ved de økumeniske institusjonene i Bossey (KV) og Strasbourg (LVF).
Formidle mulighet til å delta på digitale webinarer og konferanser i de økumeniske organisasjonene og hos søsterkirker til kirkens ansatte.

III. Samhandling, kompetanse og kommunikasjon

Jf. KM-vedtak pkt. 4 «Samhandling og synlighet»

Kirkemøtet ber om at:

1. *Den norske kirkes samarbeid med Bibelselskapet, Kirkens Nødhjelp, SMM-organisasjonene, barne- og ungdomsorganisasjoner og andre norske organisasjoner som samarbeider med økumeniske organisasjoner og søsterkirker, samordnes bedre for å gi et sterkere og mer profilert bidrag fra Norge. Mellomkirkelig råd og Kirkerådet bes om å utarbeide en handlingsplan for kirkens samarbeid med de nevnte organisasjoner.*
  - a) Utarbeide en handlingsplan for kirkens samarbeid med Bibelselskapet, Kirkens Nødhjelp, SMM-organisasjonene, barne- og ungdomsorganisasjoner og andre norske organisasjoner som samarbeider med økumeniske organisasjoner og søsterkirker.
  - b) Revidere grunnlagsdokument og strategidokument i SMM-rådet.
  - c) Arbeide for at SMM-organisasjonene knytter seg nærmere til de økumeniske organisasjonene bl.a. ved å invitere dem med på møter og besøk til Genève, samt oppmuntre NORME til å melde seg inn i KV's kommisjon for misjon og evangelisering.
2. *Unges deltakelse i økumenisk samarbeid styrkes ved å inkludere unge i delegasjoner, representasjon, arbeidsgrupper og utveksling.*
  - a) Tilrettelegge for at Kirkerådets ungdomsutvalg gjennomfører studiereise til Genève.
  - b) Styrke samarbeidet mellom ungdomsutvalget og Ecumenical Youth Council in Europe.
  - c) Bidra til ungdomsdeltakelse på Youth Forum under KV's generalforsamling.
  - d) Sikre at det blir en ungdomsdelegat til LVF's generalforsamling.
3. *Det legges til rette for økt kompetanse om økumeniske og internasjonale forhold blant kirkens ansatte, frivillige og folkevalgte gjennom etterutdanningstilbud og ulike former for fagsamlinger og tilrettelegging av ressurser.*
  - a) Utgi og lansere «Økumenisk diakoni»-dokumentet fra Kirkenes verdensråd.
  - b) Gjennomføre webinarer og e-læringskurs med globale og økumeniske tema.
  - c) Formidle ressurser og impulser fra de økumeniske generalforsamlingene til menighetene gjennom nyhetsbrev, Ressursbanken og andre digitale flater.
  - d) Gjennomføre kompetansehevingstiltak i samarbeid med utdanningsinstitusjoner og organisasjoner (jf. pkt. 2e).

4. *Tilhørigheten til den verdensvide kirke og det nordiske og internasjonale urfolkssamarbeidet må synliggjøres og formidles bedre på kirkens digitale flater. Ressurser og informasjon om Den norske kirkes globale engasjement og samarbeidsrelasjoner gjøres lett tilgjengelige i Ressursbanken.*
- a) Inkludere en sak om kirkens internasjonale engasjement i hvert nyhetsbrev.
  - b) Tilby oppdaterte ressurser om Den norske kirkes globale engasjement og samarbeidsrelasjoner i Ressursbanken.
  - c) Dele «gode historier» fra søsterkirker på kirkens digitale flater og synliggjøre arbeidet til de organisasjonene Den norske kirke samarbeider med i sitt internasjonale arbeid.

IV. Tverrgående prioriteringer

Jf. KM-vedtak pkt. 2 «Globale utfordringer fram mot 2030»

Kirkemøtevedtakets pkt. 3 peker på globale utfordringer og tematiske prioriteringer i det internasjonale, økumeniske arbeidet. Dette er tverrgående tema som ivaretas i ulike deler av handlingsplanen. Det er derfor ikke foreslått egne oppfølgingspunkter til hvert av temaene. Kirkemøtets prioriteringer listes til slutt i handlingsplanen med en referanse til de øvrige punktene i planen.

Handlingsplanen skal ivareta følgende prioriterte temaområder (jf. Kirkemøtets vedtak pkt. 3):

- Formidle evangeliet om frelsen i Jesus Kristus gjennom ord og handling.
- Fremme kirkens enhet gjennom teologiske læresamtaler.
- Formidle Guds kjærlighet til skaperverket, ved å bringe håp og arbeide for forsoning og fred.
- Utføre kirkens diakonale oppdrag gjennom nestekjærlighet og solidaritet, bidra til å endre samfunnsmessige strukturer som fratår mennesker verd og rettigheter, og ved å tale imot makt når makten fører til urett.
- Videreutvikle en misjonsforståelse basert på de marginaliseres perspektiv, hvor mennesker med ulik tilhørighet til kirkelige fellesskap, ulike livsvilkår, alder, etnisitet, kultur, identitet og funksjonsevne er subjekter og ressurser i kirkens misjon.
- Delta aktivt i samarbeidet mellom lutherske og ortodokse kirker i Barentsregionen (Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen)
- Styrke urfolkssamarbeidet i Norden og i Kirkenes verdensråd.
- Fremme bærekraftsmålene, med særlig vekt på klima- og naturkrise, økende fattigdom og ulikhet, i tråd med prioriteringene i Det lutherske verdensforbund og Kirkenes verdensråd.
- Samarbeide for menneskerettigheter, med særlig vekt på trosfrihet, sivile rettigheter, migranter, likestilling, urfolk og minoriteter. En særlig prioritering er arbeidet for å støtte trossøsken som diskrimineres og forfølges for sin tros skyld.
- Skape trygge og åpne samfunn ved å styrke demokratiet og sivilsamfunns handlingsrom og å motarbeide polarisering, rasisme, antisemittisme og fremmedfrykt.
- Bidra i arbeidet mot atomvåpen og for rettferdig fred i områder med krig og konflikt.

- Delta i bilaterale og multilaterale dialoger med andre religioner og arbeide med religionsteologi.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Handlingsplanen gjennomføres innenfor eksisterende administrative ressurser i Kirkerådets sekretariat. Prioritering av midler til enkelttiltak som krever noe økonomi, vil gjøres innenfor budsjettene for hvert av årene 2022–2024.